

NOVEMBER

ERDÉSZETI LAPOK

LXXV. ÉVF.

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

11. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Megindították 1862-ben WAGNER KÁROLY és DIVALD ADOLF

Felelős szerkesztő

BIRÓ ZOLTÁN

Megjelenik minden hó 15-én.

Előfizetési díj 1936. évre 24 P, erdészeti altiszteknek 12 P.

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai a tagjárulékok fejében kapják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapesten, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. emelet

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltnék.

(Telefon : 1-237-22.)

Krónika.

1. *A gazdatiszti nyugdíjtörvény.*

A földművelésügyi miniszter úr október hó első napjaiban küldte meg az egyesületnek a Gazdatiszti Nyugdíjintézet létesítésére vonatkozó törvénytervezetet hozzászólás végett.

Az igazgatóválasztmány október hó 9-én tartott ülésén részletesen foglalkozott a tervezettel s erre vonatkozó észrevételeit írásban, de az október hó 12-én tartott értekezleten szóbelileg is a miniszter úr elé juttatta, megfelelő indokolás kíséretében.

Amikor itt a javaslatot méltatni kívánjuk, *az első szavunk az őszinte elismerés és köszönet hangja az egész kormányzat, de különösen a földművelésügyi miniszter úr iránt azért, hogy ezt a régóta vajudó kérdést most már a megoldás stádiumába juttatta.*

A magyar értelmiségnek arról az osztályáról van itt szó, amelyik közvetlenül foglalkozik a magyar földdel s amelyiknek a munkája, hozzáértése, odaadása agrárországunk gazdasági helyzete és jövője szempontjából talán a legfontosabb.

A bizonytalan jövőendő rémét van hivatva ez a törvény kiküszöbölni ennek az értelmiségi osztálynak a gondolatvilágából, hogy ne bénítsa meg a munkabírást, a munkakészséget náluk a maguk és családjuk jövőendőjéért való állandó és indokolt aggodás, ami a multak tanúsága szerint már igen sok esetben nem volt alaptalan.

Kétségtelen, hogy a megállapított, illetőleg tervezett nyugdíj összege nem fedi azokat a vérmes reményeket, amelyeket egyesek a nyugdíjra vonatkozólag táplálnak.

Aki azonban számol azzal, hogy egy kezdő intézményről van szó, amely így is elég számottevő terhet ró a munkaadóra és alkalmazottra egyaránt, az csak megnyugvással veheti tudomásul, hogy az intézményt a szolgáltatásokkal nem terhelték meg olyan mértékig, amely terhelés annak fizetőképességét vagy fennmaradását kockáztatná.

Az egész törvénytervezet közreadása túlzottan terhelné a lap kiállításai költségeit, de ezenkívül számolnunk kell azzal is, hogy a bizottsági és törvényhozási tárgyalások során a tervezet még számottevő változást fog szenvedni, azért itt csak főbb intézkedéseiben kívánjuk a tervezetet ismertetni s egyúttal rátérünk azokra az észrevételekre és kívánságokra is, amelyeket a törvényre vonatkozólag az egyesület a földművelésügyi miniszter úr elé terjesztett.

Általános kifogás volt a törvénytervezet ellen az, hogy annak szövegezése sokhelyütt bonyolult, homályos és többféle értelmezésre adhat alapot, ami sem a végrehajtás, sem pedig az érdekelték megnyugtatása szempontjából nem kívánatos.

Ugyancsak hiányolnunk kell azt is, hogy azokat a számítási táblázatokat, amelyekre a törvény több helyen utal, nem küldték meg a tervezettel együtt s így több esetben nem volt és ma sincs módunkban számolni azokkal az anyagi terhekkel, amelyeket a törvény egyes intézkedéseinek alkalmazása akár a munkaadóra, akár az alkalmazottra ró.

Ugyancsak mint általános kívánságot szegezte le egyesületünk azt a kérését is, hogy a nyugdíj-pénztárnál szükségszerűleg alkalmazandó személyzet javadalmazása ne ha-

ladja meg a megfelelő állásban alkalmazott állami tisztviselők javadalmazását, nyugdíjigényük pedig azt a nyugdíjjogosultságot, amit a törvénytervezet az intézménybe tagként belépő gazdasági alkalmazottak részére biztosít.

Ennek a kívánságnak a célja az, hogy az intézet ne legyen olyan túlzott javadalmazásokkal megterhelve, amelyek esetleg annak fizetőképességét vagy fennmaradását veszélyeztetnék.

A tervezet a biztosítás ellátására az Országos Gazdasági Munkáspénztárt jelöli ki, amelynek címét ennek megfelelően az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet-re változtatja.

A tervezet értelmében öregség, rokkantság és halál esetére szóló biztosítási kötelezettség alá esik minden olyan az 1900. évi XXVII. t.-c. 1. §. alapján gazdatisztnak minősíthető alkalmazott, aki a törvény hatálybalépése idején 60-ik életévét még nem töltötte be, nem élvez a törvény alapján öregségi nyugdíjat, akire az állami nyugdíj-szabályzat nem terjed ki, de csak abban az esetben, ha e törvény hatálybalépésekor a munkaadóval kötött szerződés alapján nem követelhet nyugdíjat, vagy nem szerzett arra várományt.

Kikapcsolja végül a tervezet a biztosításból azokat, akik a gazdatiszti foglalkozást csak mellékfoglalkozás gyanánt űzik.

Az egyesület — utalással e tárgyban már a múlt évben tett fölterjesztésére — ezúttal is kérte, hogy a kötelező nyugdíj-biztosítás az erdőtisztokra, de ezenkívül az erdő- vagy mezőgazdaság keretében tiszt-teendőik ellátására alkalmazott egyéb képesítésű egyénekre is kiterjesztessék.

Kérte az egyesület, hogy ennek úgy a törvény, mint a létesítendő intézmény címében s az egyes rendelkezésekben is adjanak határozott kifejezést.

Mert igaz ugyan, hogy az 1900. évi XXVII. t.-c. 1. §-a az eddigi gyakorlat és az igazságügyminisztérium értelmezése szerint az erdőtisztokra és egyéb alkalmazottakra is kiterjed és vonatkozik, mégis megnyugtatóbbnak látnók azt, ha ez a körülmény magában a törvényben már szószerint is kifejezésre jutna.

A várományt a szerzett információ szerint úgy értelmezik, hogy várományos az a tényleges szolgálatban álló tisztviselő, aki már betöltötte azt a minimális szolgálati időt, amennyinek az alapján — kötött szerződése vagy érvényben lévő nyugdíjszabályzata értelmében — már nyugdíjra jogosult.

Azok részére, akik ezt az időt még nem töltötték ki s így az új biztosító intézmény keretébe kötelesek átlépni, biztosítja a törvény azt a jogot, hogy a nyugdíjra a törvény életbelépéséig befizetett hozzájárulásokat 4%os kamatos kamataikkal együtt a munkaadótól visszakövetelhessék.

A biztosítási kötelezettség alá eső alkalmazott bejelentésére a törvénytervezet a munkaadót kötelezi s a bejelentési határidőt a törvény hatálybalépésétől, illetőleg a szolgálatbalépéstől számított 8 napban állapítja meg.

Egyesületünk kérte az első határidőnek 30 napra, a másodiknak 15 napra leendő meghosszabbítását, valamint azt is, hogy a bejelentésre az alkalmazottat (munkavállalót) is kötelezzék.

Nem lehet ugyanis tisztán a munkaadó kötelességéretétől függővé tenni azt, hogy az alkalmazott az ő törvényes jogaihoz hozzájuthasson.

Igaz ugyan, hogy a büntető-rendelkezések ebből a szempontból meglehetősen szigorúak a tervezetben és ilyen kötelességmulasztás esetén az alkalmazottnak fennmarad a bírói úton való követelési joga.

Mindezeket a kellemetlenségeket azonban el lehet kerülni akkor, ha a bejelentésre az alkalmazottat is kötelezik, aki saját jól felfogott érdekében törődni fog azzal, hogy a bejelentés idejében megtörténjék.

A biztosítási kötelezettség alá tartozó alkalmazottakat a törvény hét biztosítási osztályba sorozza, amelyek beosztása a következő:

- I. 1500 pengőt meg nem haladó,
- II. 1500—2100 pengőig,
- III. 2100—2700 pengőig,
- IV. 2700—3300 pengőig,
- V. 3300—3900 pengőig,

VI. 3900—4500 pengőig terjedő,

VII. 4500 pengőt meghaladó javadalmazással.

A javadalmazásba be kell számítani a természetbeni járandóságokat is és pedig tőzsdén jegyzett termékeket a tőzsdei Középárfolyamon, egyéb járandóságokat pedig a munkaadó és alkalmazott által együttesen megállapított értékkel, amely érték-megállapítástól a biztosító intézet el is térhet, ha a becslés a szokásossal szemben feltűnő különbséget mutat.

Egyébként a tervezet felhatalmazza a földművelésügyi minisztert arra, hogy az átszámítás módozatait külön rendelettel is szabályozhassa.

Egyesületünk azt a kérését terjesztette elő, hogy a járandóságba ne számítsanak be olyan szolgáltatásokat, amelyek a szolgálat ellátása érdekében feltétlenül szükségesek, de az alkalmazott részére tényleges jövedelmet nem jelentenek (pl. szolgálati fogat, vagy az iroda fűtésére, világítására szolgáló anyagok stb.), nehogy a 12%-ban megállapított és felerészben az alkalmazott által viselendő díjak a rendszerint nem túl magas készpénzjárandóságot az ilyen szolgáltatások után is terheljék.

Kérte egyesületünk ezenkívül azt is, hogy a helyi viszonyok megfelelő figyelembevételével törvényes intézkedés vagy rendelet szabályozza időről-időre megfelelő körzeti beosztással azt, hogy a különféle természetbeni járandóságokat (gabona- és földillettmény, legeltetési jog, állattartás, természetbeni lakás stb.) milyen értékkel kell a javadalmazásba beszámítani.

A legáldatlanabb állapotnak minősítené egyesületünk azt, ha ezeknek az illetményeknek az értékelése szempontjából az alkalmazott és munkaadó között viták merülhetnének fel, ami mindig lehetetlen helyzetet teremtene és igen könnyen vezethetne a szolgálati viszony egyébként indokolatlan felbontására.

A biztosítási díjat az első osztályban félévenként 72.— (évi 144.—) pengőben állapítja meg, ami a többi osztályokban osztályonként és félévenként 36 pengővel (évi 72.— pengővel emelkedik).

A legmagasabb biztosítási osztályban tehát a díj fél-évenként 288 pengő (évi 576 pengő), amit a naptári félév első napjában a munkaadó köteles befizetni, azonban annak felét az alkalmazott javadalmazásából levonni jogsult.

Egyesületünk kérte azt, hogy az esedékesség évében az alkalmazottól le nem vont nyugdíjjárulékot a munkaadó később ne követelhesse.

Enélkül a kikötés nélkül ugyanis megtörténhetnék az, hogy a munkaadó az esetleg éveken át le nem vont nyugdíjjárulékot követelné az alkalmazottól, ami hosszabb idő esetén annak anyagi tönkretételét jelenthetné.

A törvény módot nyújt az önkéntes biztosításra is és pedig egyrészt oly módon, hogy az alkalmazását elvesztő biztosított a díjak további fizetésével a nyugdíj-jogosultságot továbbra is biztosíthatja, másrészt magasabb biztosítási osztályt is választhat, ha a befizetett díjakat sajátjából kiegészíti. Végül a törvény hatálybalépésétől számított 3 éven belül megszerezheti a törvény életbelépéséig szolgálatban töltött idejére vonatkozó nyugdíjjogosultságot is.

Az önkéntes tovább-biztosítást a tervezet csak azok részére kívánta biztosítani, akik már legalább 10 félév óta tagjai az intézetnek, amivel szemben egyesületünk kérte, hogy a tovább-biztosítás joga ettől az időtől ne tétessék függővé.

Hiszen bármikor előfordulhat az, hogy a biztosított rajta kívül álló okból (pl. tulajdonosváltás, a birtok bérbeadása stb.) esik el a szolgálat lehetőségétől, nem lehet tehát ezért tőle az önkéntes biztosítás jogát elvonni.

Szabályozza a törvénytervezet az 1928. évi XL. t.-c. által szervezett kötelező biztosítás keretébe tartozó gazdatisztek átvételét s egyúttal lehetőséget nyújt arra is, hogy a kötelező biztosításba átvehessen az intézet olyan gazdatisztet is, aki a nyugdíjra már várományt szerzett.

Ezt az utolsó intézkedést azonban a gazdatiszt és munkaadó együttes hozzájárulásától teszi függővé.

Egyesületünk kérte, hogy ez a jog a tiszt részére a munkaadó hozzájárulása nélkül is nyitvatartassék.

Az ilyen nyugdíjvételeknél ugyanis az előző biztosításokért fizetendő járulék előreláthatólag jelentékeny összegre fog rúgni.

Megtörténhetik már most az, hogy éppen az anyagiilag túlterhelt, adósságokkal küzdő, esetleg az anyagi romlás szélén álló birtokos, nem vállalja sem ennek a járulék-nak, sem a biztosítási díjnak a fizetését.

Pedig éppen ezek az alkalmaztatási helyek azok, amelyeknél a tiszt nyugdíja vagy egyáltalán nincs, vagy pedig csak igen kis mértékig van anyagilag is biztosítva.

Nem lehet tehát az ilyen helyen alkalmazott tisztet a teljes bizonytalanságban hagyni és a többieket megillető jogtól elütni azért, mert a birtokos a nyugdíjbiztosítással járó terheket vállalni nem hajlandó.

A nyugdíjfizetés (járadékszerű szolgáltatás) előfeltétele 20 félévi tagság; tekintet nélkül arra, hogy időközben volt-e megszakítás vagy nem.

A szolgálatból kilépett és később esetleg évek múlva újból szolgálatba álló gazdatisztet tehát megilleti a nyugdíj-jogosultság az esetben is, ha az alatt az idő alatt, amíg nem volt szolgálatban, a nyugdíjjárulékot nem fizette is be, de összesen legalább 20 féléven át leróta a biztosítási díjat.

Az öregségi nyugdíj fizetését ezenkívül a 65 éves életkor eléréséhez, a rokkantsági nyugdíjat pedig a rokkanttá váláshoz köti a tervezet s ebből a szempontból azt tekinti rokkantnak, aki a tiszti munkakörben nem képes a hozzá hasonló képzettségű és gyakorlati jártassággal rendelkező egészséges tiszt rendszerinti javadalmazásának egyharmad részét megkeresni.

Egyesületünk arra való tekintettel, hogy ezeknél a szolgálati ágaknál az időjárás viszontagságainak kitett alkalmazottak csak a legritkább esetben őrzik meg ilyen ideig a teljes munkaképességüket, kérte a korhatárnak 65 évről, a 60-ra leendő leszállítását, valamint azt, hogy a nyugdíj-jogosultság a biztosítottat 40 évi intézeti tagság után a korra való tekintet nélkül megillessen.

De kérte ezenkívül a rokkantság oly módon való megállapítását is, hogy rokkantnak azt tekintsék, aki egészségi

állapotánál fogva az általa legutóbb ellátott vagy ennél magasabb állással járó teendőket megfelelően ellátni nem képes és ezt a körülményt hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolja.

Nem lehet ugyanis szolgálatképesnek minősíteni azt a magasállású tisztviselőt, aki testi vagy szellemi fogyatkozásai következtében már csak sokkal alárendeltebb beosztásban tudna szolgálatot teljesíteni s ily módon úgyszólván hivatalosan kényszeríteni a munkaadót a megrokkant tisztviselő lefokozására.

Egyébként is a tervezetben foglalt rendelkezés igen sok kellemetlen vitára, pereskedésre adna alkalmat, amit pedig véleményünk szerint feltétlenül el kellene kerülni.

Az özvegyi nyugdíjat és a nevelési járulékot ugyancsak 10 évi előzetes tagsághoz köti a tervezet s az özvegyi nyugdíj előfeltételeként szabja meg azt, hogy a házasság legalább 2 évig tartott s a biztosított halálakor az özvegy vele együtt élt, vagy az együttélés nem a feleség hibájából szűnt meg.

Amennyiben a házasságkötés idején a férfi 50-ik életévét meghaladta, csak 5 évig tartó házasság biztosítja az özvegy részére a nyugdíjjogosultságot.

Az özvegyi nyugdíjat a tervezet az öregségi vagy rokkantsági nyugdíj 50%-ában állapítja meg, amelyet az esetben, ha az elhalt után tartásdíjra jogosult elvált házastárs is marad, egyenlő arányban kell a jogosultak között megosztani.

Nevelési segélyt a 18-ik életévüket még be nem töltött, önálló keresettel nem rendelkező árvák kapnak. Amennyiben főiskolai tanulmányokat folytatnak, a nevelési segélyre a 18-ik életév betöltése után is joguk van.

Maga a nyugdíj (öregségi vagy rokkantsági) évi 120 pengős nyugdíjtörzsből és fokozódó nyugdíjrészből áll.

Ez a fokozódó nyugdíjrész 19%-a a biztosított javára befizetett összes díjak és jóváírt járuléktartalék együttes összegének.

Az özvegyi nyugdíj ennek fele, a nevelési segély pedig félárvánknál az özvegyi nyugdíj 30%-a, teljes árváknál

pedig az özvegyi nyugdíj 60%-a; azzal a korlátozással azonban, hogy nevelési segély címén félárvának legfeljebb 100, teljesen árvának legfeljebb 200% folyósítható együttesen.

Az özvegy és árvák részére kifizethető nyugdíj tehát nem haladhatja meg az elhalt családfő részére járó nyugdíj összegét.

Amennyiben a nyugdíjasnak a nevelési segélyre jogosító kort még meg nem haladó gyermekei vannak, ezek után egyenkint 5% gyermekpótlék jár azzal a korlátozással azonban, hogy az összes járandóság az első biztosítási osztályban az 1200 pengőt, a továbbiakban pedig a határjavaldalmazások átlagát (1800, 2400, 3000, 3600, 4200 és 4800 pengő) meg nem haladhatja.

A nyugdíjra jogosító tagsági idő elérése előtt megrokkant alkalmazott részére a befizetett díj- és járuléktartalék 80%-át, az özvegy részére annak 40%-át, félárva részére 8%-át, egész árva részére 16%-át állapítja meg a tervezet végkielégítésképpen azzal, hogy a folyósítandó összeg a 80%-ot együttesen meg nem haladhatja.

A járadékszerű szolgáltatások folyósítását egy éven belül kérni kell, mert a visszamenőleg fel nem vett járulékok egy év alatt elévülnek.

Elsősorban tájékoztatni kívánjuk olvasóinkat arról, hogy hogyan történik majd a nyugdíj kiszámítása.

Ha pl. a tisztviselő az intézmény életbelépésekor már 5 évet szolgált és arra az 5 évre járuléktartalékképpen pl. 2000 pengőt befizetett, ezenfelül 20 éven át fizette a legmagasabb díjosztálynak megfelelő 576 pengőt, ami összesen 11.520 pengőnek felel meg, akkor a nyugdíj áll a 120 pengős nyugdíjtörzsből, továbbá a 13.520 pengő 19%-ából, vagyis 2568 pengő 80 fillérből s végösszegben évi 2688 pengő 80 fillért tesz ki.

Az özvegyi nyugdíj- és nevelési segély kiszámításánál a már megadott %-os kulcsokat és ezt a nyugdíjösszeget kell figyelembe venni.

Egyébként egyesületünk kérte annak a kimondását, hogy az özvegyet a nyugdíj férjének 5 évi intézeti tagsága

után már megillesse s amennyiben a biztosított szolgálatának teljesítése közben, vagy a szolgálatból kifolyólag halt meg, a kétesztendő házasság, mint előfeltétel, mellőztessék.

Ugyancsak kérte egyesületünk azt, hogyha a férjhezment özvegy újból megözvegyedik és második férje után nyugellátást nem élvez, nyugdíjjogosultsága újból föléldjen.

Teljesen méltánytalannak találta egyesületünk azt, hogy a nyugdíjjogosultság elérése előtt elhalt tag özvegye és árvái ne kaphassák meg a befizetett díjaknak azt a 80%-át, ami rokkanttá válás esetén magát a biztosítottat megilletné.

Hiszen erre az amúgyis csekély összegű végkielégítésre a kenyérkereső nélkül maradt özvegynek vagy szülőtlen árváknak még nagyobb szükségük van, mint magának a biztosítottnak.

Az elévülés időtartamát pedig kérte egyesületünk éppen úgy, mint az államnál, 3 évben megállapítani.

A törvény további rendelkezései a szervezetre, az eljárásra, a kiróható büntetésekre vonatkoznak s külön fejezet tartalmazza a vegyes rendelkezéseket.

Természetes folyománya az erdőtisztai kar bekapcsolásának az, hogy egyesületünk az intézet igazgatóságában egy helyet kért az Országos Erdészeti Egyesület részére azzal, hogy amennyiben a magánerdőtisztai kar külön egyesületet alakít, vagy külön kamarában tömörül, ez a tagküldési jog az új szervezetre szálljon át.

Kérte egyúttal azt is, hogyha valamelyik igazgatósági tag a munkavállaló érdekeltségéből életviszonyainak megváltozása folytán a munkaadó-érdekeltségbe kerül át, vagy megfordítva, ebben az esetben igazgatósági tagsága önként szűnjön meg s az illető érdekeltség helyette más képviselőt küldhessen.

Súlyt helyez egyesületünk arra és kérte annak elvben való kimondását, hogy az igazgatóságban a munkaadó és munkavállaló érdekeltség egyenlő arányban legyenek képviselve.

Kérte kötelezőnek kimondani azt, hogy bár a díjakat a munkaadó köteles befizetni, a befizetés elmaradásáról, vagy

bármely egyéb a biztosítottra nézve jogkövetkezményekkel járó körülményről a biztosítottat is köteles legyen az intézet értesíteni.

Végül kérte, hogy a mulasztások megtorlásánál az elzárás, mint büntetés mellőztessék.

Örömmel kell megállapítanunk azt, hogy a minisztériumban megtartott tárgyaláson a minisztérium képviselői a legnagyobb megértéssel és jóindulattal fogadták és tárgyalták egyesületünk kéréseit.

Nem jelenti azonban ez azt, hogy azok teljesítése felől minden tekintetben megvolnánk nyugtatva.

Itt hívjuk föl azért az erdőbirtokos urak és a magán-erdőtiszt urak figyelmét arra, hogy, akinek csak módjában van, az iparkodjék a törvényhozás tagjait is megfelelően tájékoztatni kéréseink jogossága felől.

Meggyőződésünk ugyanis az, hogy csak ebben az esetben lehet 100%-os sikerre számítani.

Már pedig tisztában kell lennünk azzal, hogy ennek a kérdésnek a megfelelő megoldása egyaránt érdeke a munkaadónak és munkavállalónak.

A munkaadóra nézve is könnyebbséget jelent, ha az időnként esetleg nagyon felszaporodó nyugdíjterhek helyett állandó járulékkal vethet számot s nem kell attól tartania, hogy néhány tisztviselő előregedése vagy megrokkánása a személyzeti kiadásokat esetleg igen nagy %-kal emeli.

De éppen olyan megnyugvás lesz az alkalmazottra nézve is az, ha törvény biztosítja azt a járandóságot, amire előregedés vagy megrokkánás esetén igénye lehet.

Mi bízunk abban, hogy ez a megnyugvás teljes mértékben be fog következni.

2. A készletbejelentések.

Megszoktuk már a több, mint 3 éves idő alatt azt, hogy a készletbejelentések az egész idény alatt állandóan hullámszerűen alakulnak.

A különböző választékokból bejelentett maximumok különböző időpontokban jelentkeznek úgy, hogyha a készlet-

bejelentés véglegesen legnagyobb számait akarjuk megállapítani, nem lehet azokat a különböző választékoknál ugyanarra az időpontra vonatkoztatni.

Sajnálattal kell megállapítanunk azonban azt, hogy a készletbejelentéseknél olyan hiányok mutatkoznak, amely hiányoknak az erdőgazdaság és a közérdek egyaránt kárát vallja.

Az elmúlt év bejelentéseinek legmagasabb tételei — csak az igazolt készletekre vonatkoztatva — kb. 157.000 vasúti kocsirakományt tesznek ki vasúton és hajón szállítandó fában.

Ha most még ehhez hozzáadjuk azt, hogy a múlt év szeptemberében a megelőző (1933/34. évi) termelésből is még több, mint 10.000 vasúti kocsirakományt tartottunk nyilván a készletbejelentések alapján, nyugodtan állíthatjuk azt, hogy az 1936. év végéig el vagyunk látva száraz fával s így behozatalra egyáltalán nincs szükség.

Hiszen az elmúlt téli időszak alatt a magyar fogyasztás közel 2 ezer vasúti kocsirakománnyal maradt a 130 ezer vagón alatt, a külföldi behozatal beszámításával.

Az a körülmény, hogy a földművelésügyi miniszter úr a készleteket az elmúlt év folyamán kétszer is ellenőriztette, illetőleg október hó 8-ig azoknak kötelező bejelentését újból elrendelte, módot nyújtott arra, hogy megállapítsuk, tényleg mennyi került ebből a bejelentett mennyiségből vasúton és hajón való elszállításra.

Az 1934/35. évi termelt készletek megmaradt mennyiségét most már egész pontosan vehetjük számításba az október 8-ig befutott bejelentések alapján s így nincs szükség egyébire, mint ehhez hozzáadni azt a mennyiséget, amire a bejelentéseket megelőzőleg szállítási igazolványt kértek.

A maximális bejelentést 157.000 vasúti kocsirakománnyal vehetjük számításba, aminél azonban figyelmen kívül hagytuk a több, mint 10.000 vasúti kocsirakomány bejelentett, de megfelelően nem igazolt tűzifát. Ebből a mennyiségből kerekén 44 ezer vasúti kocsirakományt vásárolt fel a Faforgalmi Rt., s így 113 ezer vasúti kocsirakomány maradt volna a kívülállóak fakészlete gyanánt rendelkezésre.

Ezzel szemben október hó 8-ig a kívülállók részére 73.792 vasúti kocsirakományra szóló szállítási igazolványt adtunk ki vasúti és hajószállításra, az általuk bejelentett száraz fakészlet pedig ugyanakkor 5802 vasúti kocsirakományt tett ki. A 113.000 vasúti kocsirakomány vasúton és hajón való szállításra bejelentett fakészletből tehát végeredményképpen 79.594 vasúti kocsirakomány került tényleg leszállításra.

Ezt a mennyiséget 1—1½%-kal emeli az a körülmény, hogy a szállítási igazolványokkal nem pontosan 10.000, illetőleg 15.000 kg-ot szállítottak, hanem néha valamivel kevesebbet, legtöbbszörire azonban valamivel többet.

Végeredményben tehát tényleg kereken 30%-kal kevesebb tüzifa került vasúton és hajón szállításra, mint amennyit a kívülállók eredetileg ilyen címen bejelentettek.

A Faforgalmi Rt. 44 ezer vagonos vételénél az apadék nem érte el a 2000 vagonot s így nem sokkal haladta meg a 4%-ot s ebből is néhány tétel még utólagos igazolás alatt áll.

Körülbelül ugyanerre az eredményre jutunk akkor is, ha összeadjuk azokat a mennyiségeket, amelyek részint helyi fogyasztás, részint pedig kétszeri ellenőrzésnél, mint apadás jelentkeztek.

Helyi fogyasztás címén az elmúlt évben 13.279.8 vasúti kocsirakományt írtunk le az 1934/35. évi termelésű fából; a tavaszi igazolások 9793.5 vasúti kocsirakományt, az október hó 8-i bejelentés pedig kerek számmal 11 ezer vasúti kocsirakományt tüntettek ki apadás gyanánt a papíron nyilvántartott készletekkel szemben.

Ez összesen 34.073.3 vasúti kocsirakományt tenne ki.

A 113.000 vasúti kocsirakományból levonva, majdnem kerekszámban az előbbi 79 ezer vagonos készletre jutunk ki s itt is lesz egy közel másfélezer vagonos tétel, amit nem vettünk figyelembe, t. i. az egyik-másik bejelentőnél a tavaszi ellenőrzés, illetőleg az őszi készletbejelentés alkalmával mutatkozott többletek címén.

A kétféle számítási mód annyira egybevágó eredményt ad, hogy a kereken 30%-os apadást valóságnak kell minősíteni.

Bár a magunk részéről megértjük az óvatosságot, hogy a helyi szükségletek alacsony becslésével iparkodik a termelők egyrésze az esetleges enyhe időjárás ellen magát biztosítani, mégis meg kell állapítanunk azt, hogy a bejelentések ilyen mértékű hibája nem szolgálja az erdőgazdaság és nem szolgálja a köz érdekét sem.

A magyar erdőgazdaság akkor, amikor kétségbeesetten védekezett és védekezik az indokolatlan külföldi behozatal ellen, mindenkor rámutatott arra, hogy az összes szükségleteket *állandóan* ellátni nem képes.

A kormányzatnak a védőintézkedések mellett is kötelessége ezzel szemben gondoskodni arról, hogy a belföldi szükségletek feltétlenül ellátást nyerjenek.

Feltétlenül számolnia kell tehát a kormányzatnak azzal, hogy annak a mennyiségnek, ami a szükségletekből belföldi fával nem fedezhető, külföldről való behozatalát biztosítsa.

Önként kínálkozik a megoldás, sőt magunk is kértük ezt, hogy a kormányzat a magyar készletbejelentésekhez mérje a behozatal mértékét.

A kérés teljesítése szempontjából feltétlenül rossz szolgálatot tett az erdőgazdaság ügyének az a körülmény, hogy a bejelentések ténylegesen 10.000 vagónokkal haladták meg azt a mennyiséget, ami végeredményben vasúton és hajón való szállításra került.

Hogy a bejelentésnél egy 8—10%-os ingadozással lehet és kell számolni, az egészen természetes.

Nem volna szabad azonban a bejelentés és tényleges teljesítés között 30%-os különbségnek lennie.

Mert próbáljuk csak ezt a tételt az ezévi bejelentésekre alkalmazni.

Az ezévi igazolt bejelentések összege 111.126:5 vasúti kocsirakomány vasúton és hajón szállítandó fa, míg helyi szükségletre eredetileg 33.269:7 vasúti kocsirakományt jelentettek be.

Ez az utóbbi mennyiség messze alatta marad annak, amit az azelőtti években a helyi fogyasztás tényleg kitett.

S hogy itt tényleg hiba volt és van, azt mi sem bizonyítja jobban, mint hogy ezideig is már a bejelentett 111.126

vagónon felül 3158·2 vasúti kocsirakományt kellett a bejelentések alapján a vasúton és hajón szállítandó készletekből helyi fogyasztásra átírni.

Mérlegeljük már most ezeket a számadatokat a behozatal szempontjából.

A 111.000 vagónos igazolt készlet már a két utolsó, igen enyhe tél átlagos fogyasztását figyelmebevéve is 15 ezer vagónnal kevesebb az évi szükségletünkénél.

Két év tapasztalatai alapján 13—15 ezer vagónnal értékelhetjük azt a mennyiséget, ami vasúton, vagy hajón való szállításra bejelentett készletekből időközben, mint helyi fogyasztás útján értékesített készletet kell leírunk.

Ezek olyan számadatok, amelyekkel reálisan számolhatunk, de vajjon ki vállalhatja a felelősséget érte, ha az ezévi bejelentéseknél is 30%-os csökkenés fog beállani.

A helyi szükségletekre való átíráson felül ez további 15—17 ezer vagónos hiányt jelent, szóval olyan tételt, amellyel szükség esetén még a kormánynak is számolnia kell.

A felelősséget pedig ezért nem háríthatjuk másra, hanem csupán a nem elég gondos, nem elég körültekintő készletbejelentésre.

Mi a magunk részéről készséggel igazoljuk azt, hogy esetleges becslési hiba, több beszáradás, stb. címén 8—10%-os készlethiány a leggondosabb eljárás mellett is mutatkozhatik.

A 30%-os hibát azonban feltétlenül túlzottnak tartjuk és pedig annál is inkább, mert sok olyan bejelentő van, akinél ez a különbség a 30%-ot messze túlhaladja.

Véleményünk szerint az a körülmény, ha az értékesítési ideny végével néhány ezer vagón száraz tüzfánk még készletben marad, számottevő kárt annál kevésbé okoz, mert hiszen a szállítási igazolvány-rendszer következtében az a készletmaradvány meglehetősen egyenletesen oszlik el a készlettulajdonosok nagy része között.

Ezzel szemben azonban a bejelentésekben mutatkozó nagymértékű hibák kockáztatják a bejelentések komoly számbavételét és megingatják az egyetlen számítási alapot,

amelyre tulajdonképpen a behozatal mértékének megállapításánál támaszkodnunk kellene és lehetne.

Ezért ezt a kérdést a legmelegebben ajánljuk minden egyes készletbejelentő figyelmébe.

3. *Ujból az egység.*

A miskolci közgyűlés által kiküldött bizottság befejezte munkáját, s a bizottság megállapodásait a kormányzat a még szükséges tárgyalások lebonyolítása céljából az Országos Fagazdasági Tanácsnak adta ki.

Nem könnyű megbízás és véleményünk szerint a részletkérdések letárgyalása még számottevő időt és munkát fog igényelni.

Bármily körütekintő munkát végzett is a bizottság, mégis valószínűnek tartjuk, hogy a tárgyalások során egy és más megállapodásnak bizonyos fokú módosítására szükség lesz.

Nincs módunkban magát a létrejött megállapodást egészben, vagy részleteikben ismertetni.

Itt csak két kérésünk van.

Az egyik a tárgyalásra kiküldendő urakhoz .

Ez pedig az, hogy az egyik oldalról megállapított feltételeket ne tekintsék teljesen merev korlátnak, mert könnyen előfordulhat az az eset, hogy az egész kérdés megoldásának lehetősége azon fog megfordulni, tudnak-e a megszüvegezett megállapodás keretén belül a másik tárgyaló fél kívánságához képest bizonyos mértékű hajlékonyságot, rugalmasságot tanusítani.

A mi véleményünk szerint a megállapodást magát csak keretnek, tárgyalási alapnak lehet tekinteni, mert hiszen a másik érdekelt fél a finanszírozó és még más érdekelt meghallgatása nélkül jött létre a megállapodás.

A másik kérésünk azokhoz van, akik a kérdésnek akár a Tanácsban, akár valamely a Tanács által kiküldendő bizottság mind a legjobbat akarta és akarja. nem fognak.

Ez a kérésünk az, tekintsék a dolgot úgy, hogy az eddig szerepelt bizottság, a Tanács, vagy az általa kiküldendő bizottság mind a legjobbat akarta és akarja.

Amennyiben tehát, valamelyik kérdésnél nem sikerül majd 100%-ig keresztülvinni azt, ami ma az illető elgondolásában él, tekintse akkor is a létrejött megállapodást úgy, mint a legjobbat, amit meg lehetett csinálni.

Az eddigi tapasztalatok is igazolták azt, hogy az ilyen szervezet élő valami, amelynek bele kell illeszkednie a viszonyok folytonos változásába, alkalmazkodnia kell időről-időre az adott helyzethez.

Feltétlenül meg lehet találni minden esetben a helyes kibontakozási módokat akkor, ha mindig azt fogják nézni, hogy a másik félnek is van jogos érdeke, s a helyes megoldás azon az úton fog haladni, amelyik ha nem is elégíti ki 100%-ig mindegyik fél érdekét, de a lehető legmesszebbmenő mértékig nyújt módot a különböző érdekek figyelembevételére.

Ujból azt kérjük tehát, tessék előlegezni a bizalmat a tárgyaló uraknak és elhinni róluk azt, hogy tényleg azt fogják javaslatbahozni, vagy keresztülvinni, ami az adott viszonyok között a legjobb, de egyuttal még keresztülvihető volt.

*

Chronik. Von Z. Bíró.

Mit dem Gesetzentwurf über die allgemeine Versicherungs-Verpflichtung aller im Privatdienst stehenden Wirtschaftsbeamten wurde ein langjähriger berechtigter Wunsch der Erfüllung nähergebracht. Dem Landwirtschaftsminister gebührt wärmster Dank für das weitgehendste Wohlwollen in dieser Frage, zu der auch seitens des Landesforstvereins einige Änderungen vorgeschlagen wurden.

Bei den Anmeldungen über den Brennholzeinschlag ist gewissenhafteste Genauigkeit erwünscht, da die Regelung des Umsatzes, die Bestimmung des Einfuhrbedarfs nur auf Grund verlässlicher Angaben möglich ist.

*

Chronique, par Z. Biró.

Le projet de loi sur l'obligation générale d'assurance à laquelle seraient assujettis les employés des exploitations privées est accueilli avec joie.

La déclaration précise des produits des coupes effectuées dans le pays est absolument nécessaire pour fixer le chiffre des besoins d'importation en bois de chauffage.

*

Chronicle. By Z. Biró.

The bill concerning the mutual obligatory insurance of agricultural employees is worthy of the greatest praise.

Correct reports on the local firewood production are necessary to know what import is to be allowed.

Erd őgazdasági űzemtervünk fejlesztése.**Irta: Béky Albert.**

Az Erdészeti Lapok 1936. évi I. fűzetében a fentírt cím alatt megjelent közleményemben azt hiszem elég részletesen szőltam hozzá a szorosan vett űzemterv mikénti készítéséhez, de csak rámutattam egyes dolgokra, amelyekkel űzemterveinket meg kellene pótolni, ki kellene egészíteni. Ezek:

1. *Tőrzslap* vezetése az erdőrészletekről.
2. A fahasználatokról és az erdőművelési munkálatokról *üzemnyilvántartási napló* vezetésének kötelezővé tétele.
3. *Űzemtervi törzskönyv* vezetésének kötelezővé tétele.

Az erdőrészleteket eddigelé a *részletes erdőleírás* című táblázatban írtuk le, ahol ez a leírás megmerevedett. Az űzemterv tíz- vagy húszéves megújításánál az előző leírás sutba került s ami ezzel vagy azzal az erdőrészlettel addig történt, az a különböző táblázatokban szét volt szőrva, úgy